

Semanario Bilingüe.--Se publica todos los sábados

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN

En as Baleares... 1'00 pesetas trimestre.
En las provincias... 1'50 » »
Extranjero... 2'00 » »

REDACCIÓN Y ADMINISTRACION
CALLE AMADOR N.º 22.

Anuncios y comunicados a
precios convencionales

PUNTOS DE SUSCRIPCIÓN

En la Administración de este periódico.

Parla en Revenjoli. Escollan y oiren.

FA5

L'haurem de fer un'estona dalt ses costelles d' En Jimenez Moya pe' sa seua in-Justicia de dissapte passat, farcida de doys, embuys, mentides i altres erbes. Lo bo es sa partida de pseudónims (noms suposats) que s' inventa: *Un Virollé, otro Virollé, Un Manacorí, Un joven republicano de Manacor*, ab sos quals firma diferents articles per demostrar que son molts es qui escriuen sa in-Justicia.

Mos diuen persones enterades de bona tinta, que tots aqueys noms no son més qu' un sol Jimenez Moya ver-tader.

Per coletgirho basta fixarse en s' estil de casi tots ells: lo qu' ells firmen es justifet lo que no va firmat: una cosa i altra se veu que son de sa metexa mà.

En Jimenez Moya, com-e castellá qu' es, no escriu es castellá gens malament. Tan bones fossen ses idees qu' escampa com sa forma ab que les sap dir! Lo qu' es seu donar-lehi. En canvi es republicans de Manacor sabem massa de quants de punts se calsen en matèrie de castellá. Per parlarlo s' hi veuen com un escaravat entre borres; i, per escriure'l, molt pitjor. Seria curiós poder veure ts escrits de qualsevol des republicans caporals manacorins, tal com ratjen de sa seua ploma. N' hi hauria per esclatar de riure i ferne tres dies.

I ells tan enamorats des castellá, que los tracta tan malament! Mes se 'n mérexen p' es desprici que fan des mallorquí, que 's sa seua llengo natural, i que no ha tractat malamen cap mallorquí may.

Sia lo que sia des pseudónims de s' in-Justicia, d' avuy en devant i mentres no mos demostrin lo contrari, les considerarem tots com un sol Jimenez Moya, i aquest se 'n durá ses tornes; i que s' arrux ses mosques ell, si pot!

ES SERVICI MILITAR

¿VOLUNTARI O OBLIGATORI?

Veym demunt in-Justicia que dia 19 de juny es republicans i socialistes

de Manacor, s' aplegaren a n-es Centre republicá per demanar que «pobres i rics vagen tots igualment a n-es corter» i «ab condicions d' absoluta igualdat» entre uns i altres; que no 's pugui pagar pus per no servir, perque axó es «un privilegi irritant i odiós». En Jimenez Moya i ets altres republicans i socialistes que parlaren, digueren qu' ells estaven p' es «voluntari», axó es, que 's servici fos voluntari, que s' exercit fos tot des voluntaris que 's presentassen; però que, no poguentse conseguir axó, que demanaven que negú pogués pagar per no servir, i que tothom, pobres i rics, servesca.

Es creure que, llevant es pagar per no haver de servir, serán iguals dins es corter i en campanya es pobres i es rics, es una de tantes ilusions des republicans i socialistes. Bé poren branquetjar aquests i tota sa seua nissaga, que no conseguirán fer iguals en lloc es pobres i es rics. Sempre es qui té, será més que 's qui no té. Axi succeex ab ses monarquies i ab ses repúbliques; axi ha succeit i succeirà sempre aont se vuya. I es republicans i es socialistes son es primers que no observen aquexa igualdat de pobres i rics, que sempre tenen a sa boca. ¿La posaren es republicans com comandaren? ¿E-hi es a cap república del mon? ¿E-hi es a France, qu' es sa república més socialista de la terra? ¿Que hi ha d' esser! ¡Ni de cent llogos!

De manera que may per may conseguirán republicans ni socialistes que 's pobres estiguen ab ses metexes condicions que 's rics dins es corter ni en campanya. Es republicans i es socialistes metexos, es qui tenen més possibles com es natural, se donen més bona vida que 's qui 'n tenen més pocs, dins es corter i fora des corter; i si haguessen d' anar a la guerra, encara ses ventatjes des rics son molt més grosses. I ja 's sap que 's republicans i es socialistes rics, son ordinariament més inflats i despotes que qualsevol reaccionari. En Lerroux n' es un bon exemple. En poriem citar set deus.

Es ben ver qu' es una cosa terrible qu' un que tenga i pagui 1500 pessetes, sia escapol des servici; i es qui no les tenga, qu' haja de servir a la forsa. Es una cosa que s' hauria de llevar, però no per posarne un' altra de pitjor, com

e-hu seria es servici obligatori, axó es, que tothom haja d' esser soldat. Que en moments suprems, quant perilla la Pátria quant sa Nació se 'n va a fons, tothom posi es coll per salvarla, es molt jus i natural, i necessari. En tal cas, tothom ha de sortir en defensa de la Patria, i sacrificarse per ella, si es precis. Fora d' aquests casos estrems, es un desbarat massa gros obligar tothom a esser soldat. Es sacrificar es bé general de sa Nació, sa vida nacional, a ses armes; allá ont sa Nació no es pe' ses armes, sino que ses armes son pe' sa Nació. Ses armes no son lo principal, lo suprem es es bé de sa Nació, sa prosperidat de sa vida nacional. De que tothom haja d' esser soldat en patex massa s' agricultura, s' indústria, es comers, ses lletres, ses ciències, totes manifestacions de sa vida nacional.

Es republicans i socialistes demanen que tothom sia soldat per odi a ses classes riques, ilusionats ab aquexa idea de s' igualdat, qu' ells prácticament observen tan poc ab sesseues coses. I no tenen en conte que a totes ses nacions aont e-hi ha es servici obligatori, aont tothom es soldat, es rics tenen unes ventatjes molt grosses demunt es pobres, tant dins es corter com en campanya. Per exemple a Alemanía, es qui van certs anys a una escola superior, aont, com es natural, només e-hi poren anar es rics, perque es pobres han d' anar a fer feyna per menjar, només servexen un any. Es qui 's paguen es vestit i ses armes, també tenen grans ventatjes demunt es qui no s' ho poren pagar.

I diuen En Jimenez Moya i es republicans i es socialistes de Manacor qu' ells lo que més s' estimarien, es qu' es servici fos voluntari; Però s' odi a ses classes riques les fa demanar es servici obligatori. Son axí es republicans i socialistes; sa passió, s' odi les domina i les du a través. Mentres no mudin de sol a rel, mirin quin dia els ho deym, no farán res de bo may. S' odi i sa passió no servexen per construir, siro per tomar, per destruir, per abusar. Per axó i no per res pus son bons es republicans i socialistes tal com funcionen dins Espanya i a moltes d' altres bandes.

Si s' odi i sa passió no 's-cegava, porien fer un bé grossissim defensant ab loltros es servici voluntari, tal com

es a Inglaterra. Pagantho-bé (i es just que ses coses se paguin axi com toca), es segur que 's trobarien voluntaris a voler per constituir s' exercit que 's necessita; i si no 'n trobaven abastament, p' es pocs que mancarien, poria ferse una mica de quinta, que vendria a esser casi no res. Es natural que s' hauria de posar una contribució demunt tots ets homos a recte proporció de lo que cada qual té, per ajudar a pagar es voluntaris.

S' Assamblea d' ets Amics del Pais de tota Espanya, que 's reuniren a Saragossa la primeria d' octubre de 1908, acordaren per unanimitat demanar a n-es Poders Públics que 's posás es servici voluntari, i presentaren un pla complet, ben agut i ple de seny, per durho a efecte.

¿E-hi feren costat es republicans i socialistes? Se 'n gordaren prou. Alló no 's-e servia per moure esquer i rebumbori contra ses classes riques i sa monarquia, i per lo metex no 'n feren cas. Son axí, i ja no hi ha més cera que sa que crema.

II.

S' EMBUY DE SEMPKE.

Però, Sr. Jimenez Moya, ¿com vos es sortit tan confús i envitricollat s' articletxo *Ideal político-religioso*? M' agrada ferm sentirlo desllatigar a un des vostros escolans d' amén. M' hi feys tals revolteries, m' hi posau uns encaragolats de paraules tan llargaruts, que fan perdre es coní a qualsevol. Ja se veu sa vostra mala intenció i lo que voleu dir, però hu deys a la miorxa i a la xisclera, embuyant fil, fent cloquetjar es cap des qui vos llitx. Voleu suposar que 's Ministres de sa Relligió de Jesucrist la desfiguren, que no fan lo que va establir «el diví Redentor», i qu' aquest mana que 's seus feels no tenguen res. Es s' enguiny de tots ets inimics de sa Relligió desde qu' el Bon Jesús la fundá: suposar que 's seus Ministres la falsifiquen. Axi voltros radicals tenui una escusa no sols per no observar-la, sino per atacarla. I ¿que sabeu voltros de sa doctrina del Bon Jesús? ¿Com vos atansau a donarne llistons, si feys gala de trapitjarla, si no l' observau gota? ¿Vos, Sr. Jimenez Moya, mestre de sa lley de Deu? ¡Santa Bárbara gloriosa mos assistesca! ¡A bon

gat comanariem es formatje!

¿Que 's Ministres de Deu ni es cristians no poren tenir riqueses? I ¿aont digué may res d' axó el Bon Jesús? ¿Aont mana res d' axó l' Evangeli? Veyam, vos qui sou tan sabut, digaumos-ho. Lo que mana el Bon Jesús, es sa pobresa d' esperit, axó es, que no hi posem es cor demunt ses riqueses, que no mos ne fassem esclaus, que may per elles ofenguem Deu.

I voltros radicals, ¿com e-hu compliu a n-axó que mana 'l Bon Jesús? ¿O vos figurau que voltros no hi estau obligats, i que només va p' es capellans i demés reaccionaris? Idó anau ben errats. Sa lley de Deu, lo que mana 'l Bon Jesús, vos obliga tant a voltros com a noltros. E-hu tocarea ab ses mans s' hora de la mort. No vos ne rigueu, si voleu estar bé.

Per lo demés, Sr. Jimenez Moya, el Bon Jesús com fundá sa Relligió, la posá en mans de l' Església per que la predicás per tota la terra, i per que la conservás fins a la fi del mon; i li doná tota s' Autoritat que per axó s'era mester, i li va prometre sa seua assisténcia i sa del Esperit Sant fins a sa consumació des sigles, per que se conservás sempre pura, inalterable sa seua fe, sa seua santa lley; per axó va fer que l' Església fos infalible en matérie de fe i costums, per que 'ts homos de tots ets sigles i de totes ses nacions poguessen estar segurs de que, seguint ses lleys i ses prácticques de la santa Església, seguxen es camí de Deu, sense esbarrrarse ni esgarriarse gens.

Per axó, Sr. Jimenez Moya, sou ben escusador de donarmos llissons de lo que vol «el divi Redentor» que fassem o dexem de fer. Sobré axó ja tenim Mestre, examinat i posat de s' unic que el poria examinar i posar; tenim l' Església, posada del metex Deu. Es d' aquesta que rebem llissons de lo que vol «el divi Redentor» que fassem, i no de vos, que per noltros ni sou mestre, ni 'n feys olor, ni sabeu per ont e-hi van. ¿Com no hu veys que no arribau ni a encenedor de ciris?

III

¿QUI VOS ENTÉN?

No sé quantes de vegades heu dit que no tornariu a discutir ab En Revenjoli, jo insigne Jimenez Moya! i fins i tot heu passat qualque número d' *Injusticia* sense anomenarmé; però llevó no poreu estar pus, sens dupte perque 's vostros, es *pagans*, protesten i vos arrefollen; i tornau esbroncar, i li pegau sovint a la descosida. Sa darrera *Injusticia* n-es una prova; més de la mitat va per mí, fent com que contestarme; pero les bollau totes, s' arma vos fa quietxa, sou un tirador que Deu se 'n apiat.

¿Vol dir n' hi ha que fent rotlets, censuren En Revenjoli? Heu crec que 's republicans i socialistes me censuren fort, i que 'ls agrada poc ferm lo qu' escriu. Pero a mí ni 'm vé de nou ni m' alsa es ventrey ni 'm lleva des dormir. ¡Si jo no escriu per donarlos gust a ells, sino per dirlos ses veritats! Massa sabeu vos, Sr. Jimenez Moya, qu' aquells per qui jo escriu, passen més gust i están més contents des meus escrits que no es republicans i socialistes d' ets escrits vostros. ¡Axó es lo que vos cou!

IV

¿QUI ES AQUEX?

Si, ¿qui es aquex, Sr. Jimenez Moya de qui vos n' heu duyt «un desengan» tan gros? que vos deya que «era més republicá que negú, i llevó d' amagat i devall má no fa més que favorir es capellans»; i que, quant es republicans volien fundar una caixa rural i anaren a demanarli de consej, les digué que le hi dexassen pensar, i ja les tornaria sa resposta; i mentres tant en va fer fundar un' altre de clerical, que feu casi imposible sa republicana, i axó va esser tota sa resposta que les doná a n-es republicans?

¿Qui es, Sr. Jimenez Moya, aquex que vos ha fetes aquexa partida d' endemeses? Es mal intencionats dirán qu' axó hu deys per qualqu que tal volta n' esben net. Convdría aclarirho. Ara si vos estimau més que romanga embuyat, feys contes que no us hemdit res. Per noltros es ball pot seguir.

V

¡NO EMBUYEU PUS FIL!

Bax des nom de «Un Manacorí» n' heu dites un enfilay de menes, Sr. Jimenez Moya. Dia 28 de matx diguéreu que «es Vicari General i es seu germá foren hereus» d' una tia seua, que «havia fet testament» «a favor» d' ells. Dia 18 de juny váreu haver de confessar que efectivament ni «es Vicari General» ni «es seu germá eren estats hereus de cap tia»; pero les volguéreu pegar una mica de ponyida, dient que, si no 'n foren hereus, e-hu va esser son pare, i d' aquest es bens d' aquella tia passaren a ells, de manera que «es Vicari General» «posseex vuyt coterades a So'n Comte i es seu germá Pere Jusep e-hi posseex un altre tros» Son passats vuyt dies; i vos veys obligat a publicar una reclamació d' aquells senyors, de la qual resulta que no es ver que «es Vicari General» posseesca vuyt coterades a So'n Comte; i que de les que hi té, només n' hi ha dues que procedesquen d' aquella tia; i que d' ets altres germans no n' hi ha cap que hi tenga res que fos d' aquella. ¿I que feys vos per sortir des fanc? Vos enfangau més dient que vos «haviu dit que 's Vicari General i un germá seu havien heretades terres d' una tia seua». Vos no 'n parláreu de terjes. Lo que diguéreu, qu' aquella tia «havia fet testament a favor» d' ells, i qu' eren estats «hereus» d' ella. Axó es lo que diguéreu, i no lo qu' ara, per tapar sa porcada que féreu, voleu suposar. Per lo metex no es ver que vos «desde un principi» «tenguésseu raó». ¿Per que vos váreu desdir dia 18 de juny, si dia 28 de matx «tenieu raó»? ¡Vaja, Sr. Jimenez Moya, no vos enfanguen pus, que ja hi estau massa! Un' altra vegada mirauvoshi més en lo qu' escriuiu, i no vos haureu de desdir. ¡No está gayre bé axó per un senyor tan empiulat com vos!

VI

MENTIDES A FORFOLLONS

Les hi deys jo insigne Jimenez Moya! com tractau de trobarme en contradicció entre lo que vatx dir dins es meus articles *Caluxos* de 30 d' abril i *Encals* de 28 de matx. Lo bo es qu' un homo tan sabut com vos, hájeu mester prop d' un més per contestar a n-es meus articles. Axó demostra que sou un *avensat* de per riure, i qu' un earagol

i tot vos guanya a correr. Se veu que 's vostros galindons funcionen pocof. Si no vos ne feys fer uns de nous, estau perdut.

¡I tenui pit per sostenir que ab so meu article *Caluxos* «m' encarrec de demostrar que fins a n-es sigle XI es capellans eren casats», essent axí que jo hi demostr tot lo contrari ab autoritats de St. Jeroni, St. Epifani i el Concili II de Cartago de l' any 251! ¡I ab alló qu' aquest concili mana que «bisbes, preveres i diaques sien continents en tot», axó es, que s' estenguen des matrimoni, voleu suposar que ab axó es Concili «indica clarament» que 's sacerdots «eren casats», i que «manava o aconsejaya que de llevó endevant no hu havien d' esser pus». ¿D' ont vos treys que 's Concili deya ni volia dir res d' axó? ¿aont diu res d' axó es Concili? Es Concili mana que «bisbes, preveres i diaques sien continents en tot», i afitx que «axó pertoca a n-es sacerdots (ut concedet sacrosanctos Antistites), i hu mana «per que 's guardi lo que 'ts Apóstols ensenyaren i observá s' antiguedat», axo es, «sa continéncia clerical», que aquí i aont-se-vuya ha volgut dir sempre sa abstenció des matrimoni, Sr. Jimenez Moya. ¿Tan poc respecte vos merexen es vostros lectors, que vos atreviu a donar raons tan foradades i toxarrudes? ¿I per que vos menjau aquelles paraules que jo citava de S. Epifani, que deya que «l' Església sols admet per bisbes, preveres, diaques i subdiaques es qui no viuen en matrimoni, just es qui viuen castament»? i aquelles altres de St. Jeroni, que també citava jo, que «l' Església d' Orient, la d' Egipte i la Seu Apostólica sols admeten per ministres seus es qui viuen castament»? ¿Per que no hu citáreu a n-axó? ¡I vos n' anau a dir, falsejant sa veritat, que jo metex ab lo que dic, demostr que 's sacerdots eren casats abans des sigle XI! ¿Axó es sa vostra noblesa, dignitat, sinceritat i s' honradesa en ses discussions? ¡Deu se 'n apiat, i Ell vos ho perdón que abuseu de tal manera des vostros lectors!

Aont també pegau una trevalada feresta, es en lo de sostenir que, perque jo vatx retreure aquelles autoritats de St. Epifani i de St. Jeroni, del sigle IV, i vatx dir que «més envant a l' Orient... s' introduí s' abús de admetre a ordes sagrades es casats», preteniu que ab axó jo vatx dir que «devers l' any 300 i l' any 400 l' Església d' Orient admetia 's capellans casats». ¿Vol dir perque vatx dir que «més envant» des sigle IV los admeté aquella Església, ab axó vatx dir que «devers l' any 300 i devers l' any 400» «ja los admetía»? ¿Aont vatx dir qu' axó fos devers l' any 300 ni devers el 400? Veyam, ¿aont e-hu vatx dir? Dient que va esser «més envant», no vatx precisar l' época, perque llavó no s' era mester. Aquest «més envant» se referia, si hu voleu sebre a n-el Concili *Quinisexto o in-Trullo*, celebrat a Constantinopla l' any 692. ¿E-hu heu sentit, Sr. Jimenez Moya? ¡L' any 692! Sa derreria des sigle VII! ¡I vos tot xarpat, citant es número de *La Aurora*, sa plana, sa columna i ses retxes, aont havia dites jo ses dues coses que vos preteniu que 's contradiuen, essent axí que tal contradicció no está més que dins es vostro carabassot. ¡Com es vetla-vera-veu, de Jimenez Moya de l' orde! ¡I axó es sa vostra discussió noble,

alta, seriosa! ¡ja n' hi ha de fam!

¡I acabau comparantme ab «so ca d' En Pinyol» «que només suava d' una galta», suposant que jo «no suu de cap», axó es, que no tenc vergonya. Es lo que diuen ses plasserres i ses donetes de portal bax, com no saben qu' han de respondre: ¡Poca vergonya! Jo a n- aqueys arguments, Sr. Jimenez Moya, no ja per questió de bona criansa, just per questió de ventrey, no hi sé respondre més que ab un sentiment de fonda compassió en vers des qui 'ls usa.

VII

HISTORIADOR DE PANFONTETA

Vos hi acreditau vos, Sr. Jimenez Moya, com deys que «l' Església Occidental» «durant molts d' anys (por muchos largos años) del sigle XI fou governada per indivís entre Benet XI, Silvestre II i Juan XX, tres papes ab una vegada». ¡Tan metex no n' haviu pegada cap de tomversa tan feresta com aquesta! ¡No sé com deuen estar aqueys genoy vostros! ¡les haurieu de mostrar a n-es metge, no fos cosa que vas duguessen un mal resultat! Pero ¡homo sant de Deu! ¿qui vos afica a parlar d' història eglegiástica, si sa veu que no sabeu per ont e-hi van? Agafau qualsevol historiador que tracti sa vida d' aqueys Papes, i tots, tots, tots vos dirán que Silvestre II fou Papa desde l' any 999 fins l' any 1003. Tots, tots, tots ets historiadors vos dirán que si hi ha hagut cap Papa Juan XX, va esser es qui va reynar ab so nom de Juan desde l' any 1024 fins a l' any 1033, qu' altres li diuen Juan XIX. Tots, tots, tots ets historiadors vos dirán que Benet XI fou el successor de Bonifaci VIII, mort l' any 1303, i l' antecessor de Clement V, elegit l' any 1305 ¡de manera que Benet XI pujá a n-es soli pontifici l' any 1303, i s' hi mori l' any 1304. ¡I vos el suposau «governant l' Església per indivís» ab Silvestre II, que se va morir l' any 1003 i ab Juan XX, que no pujá a n-es soli pontifici fins l' any 1024, i se mori l' any 1033! ¿E-hu veys, Sr. Jimenez Moya, que té s' aficarse a parlar de coses qu' un no entén? Pero vos ab sa vèrera que 'l dimoni vos ha aficada dins sa córpora de pegar ponyides a l' Església de Roma, com-e bon lerrouxista, vos treys s' armeta, i-trinxotada vé-trinxotada va-, en lloc de ferir l' Església, vos feriu a vos, i romaneu fet un llatz. ¡Axí los ne pren a tots ets inimics de l' Església. No res, ab aquests examens d' història qu' heu fets, no vos n' escapau d' haver de passar per Muro. Allá mes que en lloc se fa aquella fruytota que vos heu gonyada ab axó de que Silvestre II, Juan XX i Benet XI governaren l' Església a n-es metex temps per molts d' anys durant es sigle XI. ¡Bon historiador tenim ab vos! Si no vos donen sa primera cátedra d' història que vaqui, será que ja no hi ha justícia a n-el mon!

VIII

¡NOBLE MANERA DE DISCUTIR!

La demostrau a s'en-revés ab so voler provar ab cánons de concilis que 's capellans eren casats abans des sigle XI, allá ont aquests concilis que citau, axó es, el de Toledo de l' any 527, el de Tours de l' any 567, el de Roma de l' any 744, els de Latrán dels anys 1123 i 1139 i el de Londres de l' any 1102, i les disposicions a n-e que eludiu dels

papes Lleó IX i Gregori VII, priven de la manera més terminant el matrimoni a n-els sacerdots, declaren escomunicats tots es que no visquen castament, sostenen totes les lleys canòniques que desde 's primers temps de l' Església establíen es celibat sacerdotal i imposaven sa castedat com indispensable pe' sa vida sacerdotal. ¡I vos teniu pit, jo insigne Jimenez Moya! per dir que tots aquests concilis proven que 's capellans fins a n-el sigle XI eren casats! Pero quin concepte teniu des qui vos lletgexen? ¿Enflocant tal ratx de mentides discutiu vos? ¿I axó es sa vostra sinceritat i formalitat en ses discussions? Si jo no hu vés, no hu creuria que tergúeseu pit per falsejar sa veritat fins a tal estrem.

¿Que 's concili de Toledo de l' any 527 i el de Tours de l' any 567 priven es sacerdots de tenir dones estranyes ab ells? ¡I d' axó preteniu que 's dedueix que 'n porien tenir de pròpies, axó es, casades ab ells! Axó es una solemne mentida. Lo que mana aquest concili de Toledo, es que 's sacerdots que no visquen castament, quedin escomunicats i fora de l' Església, com si fossen gentils; i priva además es sacerdots de tenir cap dona ab ells, en no esser sa mare, germana o parente propina que no puga esser sospitosa. I lo metex mana s' altre concili, de Tours, bax de pena d' escomunió, i diu espressament que 's sacerdots qu' abans de rebre ordes, eren casats, una volta ordenats, ja no poren fer vida de casats. De manera que lo que manen aquests dos concilis, es tot lo contrari de lo que vos los atribuiu.

¿Que 's concili de Roma de l' any 744 escomunica es qui sa casa ab sa dona d' un sacerdot? Es ben ver, pero ¿i axó vol dir que 's sacerdots eren casats llavó? Tot lo contrari. Precisament perque estaven privats d' esserho, es que 's Concili, per cástie de sa bruxa qu' hagués viscut malament ab cap sacerdot, fulminava escomunió contra 's qui tengués es mal gust de cassarse ab ella; i además renova 's concili ses ordes de tots es concilis anteriors, comentant p' el de Nicea de l' any 325, que privaven es sacerdots de tenir ab ells cap dona, en no esser sa mare o germana o altra praenta propina, gens sospitosa. ¿Com pot deduirse d' axó que 's capellans eren casats? Sense trepitjar sa llógica i altres coses més sagrades per tota persona decent, no es possible deduir res de axó.

¿Que 's Concili de Latrán de l' any 1123 privá 's sacerdots de tenir esposa? No sols va fer axó, sino que renová totes ses lleys des concilis anteriors sobre continéncia clerical, i declará nullos es matrimonis des sacerdots. ¿Vol dir axó que aquests eren casats? Tot lo contrari. Vol dir que l' Església s' oposava ab totes ses seues forces a n-ets ordenats escandalosos que duyen sa seua desvergonya a s' estrem de casarse solemnement. Aquests tals, en virtud de sa Decretal del Papa St. Cirici d' onze de febrer de l' any 385, axó es, ets ordenats *in sacris* que no visquesen castament, quedaven escomunicats i privats de tota funció i ministeri sacerdotal.

¿Que s' altre concili de Latrán de l' any 1139 privá 's feels d' oír missa des sacerdots casats? Es ben ver, i va fer més: torná declarar nul, inválit es

matrimoni qu' aquests tals havien atenuat. ¿Vol dir axó res de lo que vos preteniu, falsejant sa veritat? Tot lo contrari.

¿I que mos veuiu a contar des concili de Londres de l' any 1102? Lo que va fer aquest concili, va esser privar es sacerdots de casarse, com e-hu havia privat sempre l' Església desde 'ls primers sigles, i els obliga a enjegar sa dona qu' haguessen pressa ab ells. Axó es lo que maná, i no lo que vos deys, com consta des cánons metexos que 's conserven d' aquest concili.

¿Que Lleó IX i Gregori VII donaren disposicions per que desaparegués 'es matrimoni clerical? Es ben ver, pero no era tal matrimoni cap cosa legal, sino una infracció descarada de sa lley divina i de totes ses lleys esglesias. Era tal matrimoni es derrer estrem de s' impudéncia d' aquella categya de concubinaris qu' havien invadits es beneficis de l' Església, oposant-s' hi aqueixa sempre ab tota l' ánima, fins que los va haver esveits de rel.

Tots es cánons d' aquests concilis i disposicions de Papes que citau, fa estona que les conexia, i sabia que no deyen res de lo que vos suposau. Axó no obstant, los he volguts tornar mirar, los he mirats tots. I efectivament tots vos condannen, tots vos desmenten. I, si no, confoneume copiantlos al peu de la lletra! ¡Hala, a veure si sou capás!

De tot axó resulta, Sr. Jimenez Moya, que una de dues: o sou un ignorant qu' anau a citar concilis fiantvos d' un escriptor sectari qualsevol, tan mentider com vos, o si realment heu vist es cánons d' aquests concilis, sou un falsari, mentiu, afirmau que diuen una cosa del tot contrari a lo que realment diuen; lo qual seria molt pitjor per vos.

IX.

¡ES MATRIMONI CLEKICAL!

¿Quant va esser que comensá s' escandol ferest de que ordénats *in sacris* passassen a casarse solemnement? Es primer exemple que se 'n troba dins l' història esglesias, es de la derreria del sigle IX. Manció, bisbe de Chalons, devers l' any 893, esgrigué a Fole, arquebisbe de Reims qu' un prevere, de nom Angelric, de Vasnau, s' era casat devant ets seus feligresos ab una tal Grimma, per lo qual ell, el Bisbe, l' havia escomunicat, i acúdia a Fole a veure que hi havia més que fer (Fleury, *Hist. de l' Eglise*, T, XI, p. 528). Derrera aqueix Angelric en vengueren d' altres, tan bisties com ell, que volgueren fer lo metex; pero tots se 'n dugueren es metex cástic: els escomunicaren, privantlos de tot ministeri sacerdotal, arribant els concilis de Latrán de 1123 i 1139 a declarar nullos tals matrimonis.

¿Que prova aquest fet? Qu' es una solemne mentida lo que vos deys, Sr. Jimenez Moya, de que 's capellans abans des sigle XI eren casats. Si sa festa de Angelric i sos companys de porquetjar les va valer una escomunió i que los privasen de tot ministeri sacerdotal, prova que ets altres sacerdots no feyan res d' axó, que no era permés fer res d' axó, que l' Església no hu permetia en via ninguna, ni hu ha permes may.

¿Que proven tots aqueys atentats de matrimonis clericals i tantíssimes de lleys esglesias, repetides un sigle i un altre sigle, imposant sa castedat a n-es sacerdots? No proven més que lo

que diguerem dius s' article *Caluxos*, que vos, Sr. Jimenez Moya, encara no heu pogut pair: proven ets abusos ferests que diguérem que s' ambició des prínceps temporals ocasionaren, servint-se de sa seua influéncia per aficar dsin es sacerdocis gent indigne, qu' omplren d' escandols l' Església, que l' Església i tots es bons fills de l' Església condemnaren i detestaren més que negú, i qu' encara sa sanc mos bull contra d' ells, sols de pensarhi.

Per lo metex, dient vos que 's sacerdots eren casats fins a u-es sigle XI, heu enganats indignament es vostros lectors, es pobres republicans i socialistes de Manacor i d' altres bandes que vos lletgexen, i naturalment vos creuen, i no se 'n anirán a registrar ses coleccions des concilis i decretals des Papes per veure si efectivament diuen lo que vos les deyes que diuen.

¡Quiua responsabilitat sa vostra per totes aqueixes mentides qu' heu estampades sobre 's celibat esglesias, Sr. Jimenez Moya! ¡i tot pe' s' odi verinós que patiu contra l' Església i es seus Ministres!

¡Que Deu vos ho perdón, Sr. Jimenez Moya! Sols sa Misericórdia infinita de Deu vos ho pot perdonar!

SECCIÓN LOCAL

El 25 de Junio pasó á mejor vida, despues de ños años de rendido y paralizado casi del todo por un ataque de apoplejia, y á los 79 de edad nuestro buen amigo D. Bartolomé Truyol Bonet.

Honradez, adnegación, sacrificio, amor al pueblo y á la familia alteza de miras y corazón cristiano, he ahí su historia, prendas que ha demostrado en toda su vida y las repetidas veces que ejercicio cargos públicos como el de primer teniente de alcalde y suplente por largo tiempo de la primera autoridad municipal en nuestro consistorio.

El entierro y funerales resultaron una espontánea manifestación del cariño y respeto que nuestro pueblo le profesaba.

Reciba toda su familia nuestro más sincero y doloroso pésame, en particular nuestro queridísimo amigo el profesor del Seminario D. Antonio Truyol Pbro.

De enhorabuena

Verdaderamente podemos congratularnos, los manacorenses, del excelente éxito que han alcanzado en la Exposición Hispano-Francesa de Zaragoza, nuestros inteligentes artesanos por sus trabajos presentados en aquel pugilato de la industria y el trabajo, en que compitieron tan empeñadamente España y Francia.

Asi los trabajos en madera é hierro como ea cemento y barro cocido juntamente con la colección de maderas, de almendros y legumbres han llamado poderosamente la atención en aquella Exposición sobre nuestra industria y producción agrícola.

El buen gusto artistico acude en nuestros talleres de ebanisteria á la par que la solidez y economia nada dejan que desear. Los trabajos en hierro, en cerámica y cemento no se quedan en zaga, pueden competir tambien.

Hemos tenido el gusto de ver los artisticos diplomas, recientemente envia-

dos a nuestros compatriotas que fueron premiados en aquel internacional certamen de Zaragoza.

Los agraciados son:

D. Juan Vadell Santandreu, con diploma de mención honorífica, por sus modelos de muebles y cerraduras.

D. Jorge Sansó Pujadas, con diploma de mención honorífica, por su cemento y sitial.

D. Guillermo Santandreu Rosselló, con diploma de mención honorífica, por sus muebles artisticos.

D. Andres Frau Timoner, con diploma de medalla de bronce por sus artefactos y arado de labranza.

D. Lorenzo Morey Muntaner, con diploma de medalla de bronce, por sus productos de cerámica y alfareria.

D. Joaquin Fuster Pomar, con diploma de medalla de bronce, por sus modelos de muebles.

D. Juan Amer Seruera, con diploma de honor y medalla de oro, por sus muestras de maderas, almendras y judias.

Felicitamos efusivamente á los agraciados por su laboriosidad asidua y por la buena recomendación de sus artisticos y útiles trabajos de que dan fé los diplomas que tanto les honran y es especial al Sr. Amer que como abejuela escondida desarrolla incansable su labor de arqueólogo y de agricultor á la vez, uniendo asi la memoria del pasado á la utiidad del presente.

Hemos tenido el placer de contemplar de cerca la exquisita y notabilísima obra de talla y carpinteria producto de los talleres de ebanisteria del maestro Lorenzo Gelabert (a) Mola destinado á la Exposición Balear. Dos artisticas arquillas en nogal viejo con sus respectivas mesas, imitación de antiquísimos muebles de este género. Son una preciosidad en su talla y estructura y revelan una nueva era de resurgence y avance del arte entre los ebanistas y tallistas manacorenses.

Desde ahora auguramos al referido maestro un éxito seguro al paso que le felicitamos. Adelante y que todo redunde en gloria de Dios y de nuestra querida patria chica, y en provecho de los hijos que asi trabajan.

* *

En el Centro de Variedades tendrá lugar el domingo 3 de los corrientes á las 5 de la tarde el sorteo para la amortización de las subvenciones beneficiarias correspondientes al presente año y pago de intereses.

El jueves próximo se celebrará en la capilla del Hospital la fiesta de conclusión de los meses de María y del Sagrado Corazón.

Por la noche del miércoles se cantarán completas; misa de comunión general y oficio con sermón que predicará D. Bartolomé Pastor, por la mañana del jueves al anochecer la tan agradable y tierna adoración al Niño Jesús.

Es de esperar que, como todos los años, la gente asista depositando a los piecitos del buen Jesús prendas de vestir y otros donativos, cumpliendo la obra de Misericordia de vestir al desnudo y para corresponder al mismo tiempo los desvelos que se toma D. Juan Aguiló por los asilados del Hospital y Hospicio.

Everbos

Na Maria va enar a fer una visita a una amiga seua y se va trobar que en aquell instant s' homo li feya es fas á dalt ses costelles.

—Peró ¿qu' es axó? va di, cada dia som á ses mateixés, tu convertida en tambó y es teu homo en tamboré; axó no es viure! Lo que has de fer, Bet, creume á mi, le has de dexar y te ne has d' enar á viurer á un' altra part.

—¿Jo fer axó? ¡ja may!

—¿Per que?

—Perque seria donarli gust y antes morir que donarli un sol gust. ¡Hey estará ab ne Vicenta!

Perlar poch y perlar malament es molt de perlar.

Un pare se quejava á un amich de qu' es seus fills no li ajudaven en res. Es més petit d' es fills, qu' estava present, se va jirar tot d' una á s' amich de son pare y li va dir:

—Axo no es ver; no el cregueu.

—Dígues, veam ¿En que me ajudau?

—Digau; si no los per noltros que vos ajudam ¿Acaberieu de dinar may tan prest com acabau?

Ja may te passigue p' es cap renunciar s' honor per ses honors.

Un que nesitava una cantidat va enar á demanarla á un senyó, de qui un camerada li havia ponderat ferm es seu bon cor.

Cabalmé quant sortia ab sos dobles de ca 's prestamista se topá ab so company.

—Ara venc de demenar un favor á n' aquex senyó, va dir senyalant á se casa de aont acabava de sortir.

—¿Que no t' ha trectat ab molt de

carinyo?

—Si, y sobre tot ab molt de interés.

Sa millor amistat es sa que quant es necessari sap dir ses veritats.

A un judici oral;

Es fiscal.—Ets antecedents de s' acusat son terribles, no ha donada passa condreta en tota se seua vida. A n' es quatre anys ja maltractava sa-mare y prenía dobles á son-pare; á n' es déu va pegá ab un guinevet á una germana seua y ara acaba de matá á un blonco...

S' acusat quant va sentir tota aqueixa lletenia tot enfurit el va interrompre diguent:

—Senyor fiscal, suplich á V. S. que no s' afich amb asuntos de familia, que axó per una persona de carrera, com es V. S., li está molt lletx.

T' has d' empegair si te tiren en cara ses teues faltes, pero has d' estar molt mes empegait de ferles.

Un senyor molt estufat se pissetjava un dia y si va acostar un pobre y li va dir:

—Senyoret per amor de Deu, me fa sa almoína de dues décimes per comprá un panet qu' encare no he berenat y ja tenc l' ánima á n' es peus!

—Tampoc he berenat jo.—va dir en cert despreci es senyó

—Ido, que m' en don quatre de décimes y duré dos penets y berenarem plegats.

Estimantse pobres y rics se honran mutuament.

Vuits y nous

Soluciones del número passat

SEMBLANSES

- 1.ª En que hi ha flos
- 2.ª En que fan pareyes.

No más calenturas

¡Nada se cobra si no se cura!

A los pocos días de usar las PÍLDORAS FEBRIFUGAS BOSCH desaparecen por completo las fiebres intermitentes, tercianas, cuartanas, y toda clase de calenturas por fuertes y rebeldes que sean. El éxito alcanzado de curaciones sin que reaparezcan es la mejor garantía. Caja, 4 pesetas.

Se entregará GRATIS una caja de nuestras píldoras febrífugas á los señores médicos que lo soliciten del autor.

FARMACIA «BOSCH», MANACOR

De venta en Palma: Farmacia de don Juan Valenzuela, Centro Farmaceutico y principales farmacias.

Juan Ticoulat

Cirujano Dentista

Estará en Manacor todos los domingos

Plaza de Weyler 2, piso 2.º

En Palma, Calle Colon, 64 pral.

Horas de consulta: de 7 á 1 y de 2 á 4

Se necesita un muchacho de 12 á 14 años, en la imprenta de este periódico.

Calle Amador 22

MANACOR

- 3.ª En que te popa.
- 4.ª En que té botados.

DIAVOLO NUMERICO

L I C E N C I A D A
C A N D E L E D A
D E C E N C I A
C A N D E L A
C A N D I L
L L E N A
D E A N
A A L
L A
E E
L E A
L A N A
L L A N A
C A N E L A
D A N A I D A
L I C E N C I A
C A N D I L A D A
C A N D E L I L L A

FUGA DE CONSONANTES

La vida, que nos encanta,
Del pasado se arrepiente,
Se hastia de lo presente,
Y lo futuro la espanta.

Endevinaya.—Una estora

Semblances

- 1.ª ¿En que s' assemble la ma á n' es papé d' estat?
- 2.ª ¿Y un pop á un frare?
- 3.ª ¿Y un rellotje á un carro?
- 4.ª ¿Y ua soldat de cavall á un gall.

Fuga de consonantes

.o. i.e.io. . i.a.o.
.ie.a. .o. .o...e.e.o.
¿e.a. e.e.i.ir .a. u.
.o.ue .o. a .o...e.e. e. .ie.o?

Charada

¡Primero! querido Lucas.

No es cierto que el corazón tengas de segunda prima!

te lo aseguro que no.

¡Si no hay amigo tan todo,

según es pública voz,

como mi Lucas querido!....

Os lo afirmo por quien soy.

SOMBRERERIA La Central

DE

JUAN GUAL

El dueño de esta acreditada sombrereria participa a su numerosa clientela haber recibido los géneros de temporada y un numeroso surtido en sombreros de paja, jipi, fieltro y gorras para el verano.

Novedad y Economía

¡Visita la Casa Gual!

PLAZA DEL C. DE SALIENT

Cocina "LA ECONOMICA"

Son las mejores por ser las más cómodas, las que consumen menos y las mas baratas.

Se hallan de venta en la cerrajería de

Francisco Vadell Ramonell

Plaza de la Iglesia número 6

Mallorca Manacor

Esta casa ofrece ademas tuberías de todas clases, con gran rebaja de precios.

Ventas al contado y á plazos.

Disponible